

1973 APR 27

244

A Csepel Művek jelene és jövője

A nyolcvan esztendő Csepel Művekben jelenleg csaknem 35 ezer ember dolgozik; évente több mint 13,5 milliárd forint termelési értéket hoznak létre. Kevesen tudják, hogy a Csepel Művek — közvetve — országosan 180 milliárd forint termelési érték megteremtéséhez nyújt alapot. Gyártmányai révén a Csepel Művek jó híre — és gyártmányai — túljutnak az ország határain. Hetven országgal kereskednek a csepeleiek, és évente csaknem 4 milliárd forint értékű árut exportálnak.

Nyereség — több fizetés

5000 technikus, több mint 1000 mérnök tevékenykedik itt. A Művek jelenéhez tartozik az is, hogy a legutóbbi béremeléskor az előírt százalékhoz saját erőből is hozzájárultak, s így a kohászoknál 12,3 a gépgyártóknál 11,5 százalékos béremelést tudtak végrehajtani. A csepeli munkások, mérnökök így joggal vélik, hogy ha nő a Művek nyeresége, növekedik a dolgozók jövedelme is. De nem a termelt áru árának növelésével, hanem a jobb üzem- és munkaszervezéssel, a műszaki

színvonal szüntelen emelésével igyekeznek versenyképességüket fokozni. A jelenhez tartozik az is, hogy a Műveknél 1500 ember van vezető beosztásban, s e vezetők döntő többsége a csepeli munkások soraiból került ki. A gyárban 18 ezer tőzsgárda tag van, közülük több mint 10 ezer olyan ember, aki 10—20 esztendeje már, hogy itt dolgozik.

A csepeleiek a jövőt is tudatos műszaki, gazdasági megfontolások szerint alakítják. Ezt bizonyítja, hogy már elkészítették a Művek V. és VI. ötéves tervének fejlesztési koncepcióját. A műszakiak, a közgazdászok, a Művek vezetői felmérték a népgazdaság és a világpiac igényeit, s mindezeknek gondos elemzése alapján végül is számok és tőmör előírások formájában kirajzolódott a távlati koncepció.

A terv kialakítása során olyan mélyreható vizsgálatokat végeztek, amilyenekre a korábbi esztendőkből aligha volt példa. Részletesen vizsgálták a termékek műszaki színvonalát, nyereségtartalmát. Kimutatást készítettek azokról a termékekről, amelyeket vagy ráfizetéssel vagy csekély nyereséggel gyár-

tanak. Kiderült, hogy az említett 13,5 milliárd forint termelési értéken belül csaknem 3 milliárd forint értékű olyan gyártmány van, amely nem éri el a szükséges jövedelmezőségi szintet, vagy éppen ráfizetéses. A nem jövedelmező termékek kétharmada a kohászat számlájára írható. Az acélgyártás, a durva- és fipomhengermű rentabilitása is sok kérdőjellel terhes. A gépgyártásban is találni gazdaságtalan vagy nem eléggé jövedelmező termékeket. A gazdaságtalan termékek évente csaknem 400 millió forintot képviselnek; ha ezt sikerülne felszámolni, a Csepel Művek évi egymilliárdos tiszta nyereségét növelni lehetne. Vizsgálva az okokat, megállapították, hogy például az Acélműnél azért jelentkeznek veszteségek, mert az acélgyártó és hengerelő berendezések — néhány kivételtől eltekintve — elavultak. De a meglévő berendezések kapacitásának kihasználtsága sem megfelelő. A Csepel Művek gépiparának néhány ágazatában pedig azért nem kielégítő a jövedelmezőség, mert elavult technológiát használnak, s a szérianagyság sem felel meg a korszerű követelményeknek.

Évi félmillió kerékpár

Nehéz volna még csak megközelítőleg is érzékeltetnem, hogy a Csepel Műveknél a vizsgálatok során feltárt hiányosságok kiküszöbölésére mi mindent is tesznek. Növelik például a gazdaságosan gyártható termékek mennyiségét, a gazdaságtalan termékek előállítását vagy megszüntetik, vagy korszerű technika, technológia alkalmazásával igyekeznek ezek termelését jövedelmezővé tenni. A kerékpár például már a közeljövőt illetően is sokat ígér. Ezért a jelenlegi évenkénti 240 ezer darabos kapacitást az elkövetkező években 450 ezer darabra emelik.

Az Egyedi Gépgyárban megszüntetik a gazdaságtalan gumivulkanizáló prések gyártását, helyettük majd nyugati licencia alapján gyártanak gumivulkanizálókat. A Transzformátorgyár gazdaságtalan exportját külföldi licencia alapján előállított textilipari tisztítóberendezés gyártásával igyekeznek ellensúlyozni. Az Acélműnél pedig a gazdaságtalan SM-acél gyártását mérsékelik, viszont a jövedelmező elektroacél gyártását növelik. A tervek szerint nagymértékben növelni fogják a kis méretű süllyesztékben kovacsolt darabok gyártását. Mindezek és más tervek megvalósítása a számítások szerint 10 milliárd forint értékű fejlesztést követel. A jelentős összeg nagy részét a Csepel Művek maga igyekszik előteremteni, s ezen kívül állami hiteleket kívánnak igénybe venni.

A Csepel Művek jövőjéről felvázolt kép nagyon hiányos lenne, ha nem emlitenénk a leendő vezetők kiválasztásával kapcsolatban tett erőfeszítéseket. Tavaly vezetőképző főiskolát létesítettek. A főiskola hallgatói közül kerülnek majd ki azok, akik 1980-ban vezető posztokra kerülnek. A főiskolára olyan — ma harminc éves — dolgozókat választottak ki, akik már egyetemét végeztek, és politikai, műszaki, közgazdasági szempontból egyaránt megfelelnek, illetve ilyen irányú ismeretek elsajátítására képesek. A főiskolára 240 aspiráns közül választották ki azt a 71-et, aki minden követelménynek megfelel. A 71-ből 21 fiatal már magasabb beosztásba került, velük szemben már most mind nagyobb igényeket támasztanak. Ezek az igények nyilvánulnak meg például abban is, hogy a fiatal vezetőknek sokszor igen nehéz, bonyolult feladatokat kell megoldaniuk.

TOKÁR PÉTER